

Opsparingsformlen med ni spillekort

ALLAN TARP, VUC Aarhus

Opsparing er plus&gange-vækst, dvs. en kombination af plusvækst og gangevækst med et månedlig vækst på a kr og r %.

En opsparing forekommer, hvis en bank opretter to konti, K_1 og K_2 . På K_2 indsættes beløbet a/r kr. Renten heraf overføres månedligt til K_1 , som et fast indskud på $a/r \cdot r = a$ kr, efter at K_1 er tilskrevet rente.

Efter n måneder vil K_1 da indeholde en opsparing A med månedlig vækst på a kr og r %. Men samtidig vil K_1 indeholde den samlede rente R af de a/r kr på K_2 , dvs. $A = a/r \cdot R$ eller $A/R = a/r$, hvor $1 + R = (1 + r)^n$.

Dette kan vises med ni spillekort anbragt på et A4 papir delt i to, K_1 til venstre og K_2 til højre.

Efter første måned tilføres K_1 beløbet r % af indestående, dvs. 0 kr.; samt a kr fra K_2 , vist med et spillekort lagt vandret med bagsiden opad.

Efter anden måned tilføres K_1 beløbet r % af indestående, hvilket vises med et spil-

lekort lagt lodret og med bagsiden nedad, og skubbet en tak til højre; samt a kr fra K_2 , igen vist med et spillekort lagt vandret med bagsiden opad, også skubbet en tak til højre.

Vi fortsætter indtil udløbet af femte måned, idet de lodrette rentekort skubbes gradvist opad på grund af det voksende indestående på K_1 . K_1 indeholder nu en opsparing A bestående af en række konstante krone-indskud, de vandrette kort, og renter af disse beløb, de lodrette kort.

Samtidig er de vandrette kort den simple rente af K_2 , og de lodrette kort er rentes-renten af K_2 .

Om sammenhængen mellem samlet rente R , enkeltrente r og rentes-rente RR viser kortene, at

$$R = n \cdot r + RR, \text{ eller } RR = R - n \cdot r$$

Så ved beskatning af renter kan ren rente og rentes-rente eventuelt beskattes forskelligt.

